

10 заповідей батьківства

Правил про те, як виховувати дитину, придатних на всі випадки життя, не існує. Усі діти різні. Кожна дитина унікальна, унікальні і наші з нею стосунки. Але є речі, які протипоказані при спілкуванні з будь-якою дитиною без винятку. Мова йде про те, чого батькам робити не можна.

Якщо ми хочемо виховати людину, якій притаманна самодисципліна, нам треба в першу чергу розвивати її самосвідомість, прагнути до того, щоб у дитини сформувався позитивний образ самої себе, і уникати всього, що руйнує цей позитивний образ.

Що гріха таїти, навіть найтерплячіші батьки час від часу в "засмучених почуттях" все ж користуються недозволеними заходами, але нерідко до них вдаються просто через незнання.

Не принижуй дитину!

Ми іноді запросто можемо сказати дитині: "А краще ти нічого не міг придумати? У тебе взагалі голова на плечах є?" і так далі. Всякий раз, коли ми вимовляємо що-небудь подібне, ми руйнуємо позитивний образ сина чи дочки.

Не погрожуй!

"Якщо ти ще раз зробиш - ти у мене отримаєш!", "Якщо ти ще раз стукнеш братика, я тебе. . ." Кожен раз, коли ми так говоримо, ми вчимо дитину боятися і ненавидіти нас. Загрози зовсім марні - вони не покращують поведінки.

Не вимагати обіцянок!

Добре знайоме: дитина завинила, а мама їй каже: "Пообіцяй, що більше ніколи-ніколи так робити не будеш" - і отримує, звичайно, обіцянку. А через півгодини дитина повторює свою витівку. Мама ображена і засмучена: "Ти ж обіцяв!" Вона просто не знає, що обіцянка нічого не означає для маленької дитини. Дитина живе тільки в сьогодні. Якщо вона чутлива і совісна, то вимагання обіцянок буде розвивати в неї почуття провини, якщо ж дитина не чутлива, це тільки навчить її цинізму: слово - це одне, а справа - зовсім інше.

Уникайте гіперопіки!

Зайва опіка привчає дитину до думки, що сама вона нічого робити не може. Багато батьків не можуть оцінити можливостей дітей що-небудь робити самостійно. Прийміть як девіз: "Ніколи не роби за дитину те, що вона може зробити сама".

Не вимагай негайної покори!

Уявіть, що чоловік говорить вам: "Олена, кинь все і цю ж хвилину приготуй мені кави". Як вам це сподобається? Точно так само вашій дитині не подобається, коли від неї вимагають, щоб вона негайно залишила своє заняття, краще попередити її заздалегідь: "Хвилин через десять будемо обідати", тоді ми цілком можемо дозволити їй побурчати трохи: "Ой, мам! Я ще пограю". Сліпе беззастережне підпорядкування характерно для маріонетки, але воно не сприяє формуванню незалежної, самостійної людини.

Не потурай дитині!

Мова про вседозволеність. Діти відразу відчують, що батьки бояться бути твердими, коли вони переступають межі дозволеного, бояться сказати їм "ні". Це вселяє в них впевненість, що всі правила гумові - варто трішки натиснути, і вони розтягнуться. Таке може спрацьовувати в рамках сім'ї, але за її межами дитину чекають гіркі розчарування. Потурати дитині означає позбавляти її можливості вирости пристосованою до життя людиною.

Не вимагай того, що не відповідає віку дитини!

Якщо ви чекаєте від свого дворічного малюка, щоб він слухався, як п'ятирічний, то цим ви провокуєте у нього неприязнь до вас. Ви вимагаєте від нього зрілості поведінки, на яку він ще не здатний - це погано позначається на розвитку його самосвідомості.

Не моралізуй і не говори дуже багато!

Кожного дня тисячі слів осуду вихлюпуються на наших дітей. Якщо всі їх записати на магнітофон і прокрутити мамам, вони будуть вражені. Чого тільки вони не говорять своїм дітям! Загрози, насмішки, бурчання, цілі лекції про мораль. . . Під впливом словесного потоку дитина "відключається". Це для неї єдиний спосіб захисту і вона швидко його освоює. А оскільки відключитися повністю вона не може, то відчуває почуття провини, а це розвиває негативну самооцінку. Всі "моралі" зрештою для дитини зводяться до таких схем: "Те, що ти зробив, - це погано. Ти поганий, тому що це зробив. Як ти міг так вчинити після всього хорошого, що мама зробила для тебе?"

